

НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ: ДОСВІД ПОЛЬЩІ

Доповідач: Долгова Н.О., ст.викладач кафедри фізичного виховання СумДУ

В умовах євроінтеграції, модернізації навчальних та виховних систем університетів, активізації діяльності щодо посилення мотивації до занять фізичним вихованням, бажанням вести здоровий спосіб життя, фізично розвиватись та вдосконалюватись актуальними стають питання необхідності розробки нових підходів до процесу фізичного виховання.

Найчастіше перетворення проходять з впровадженням інноваційних технологій в систему фізичного виховання. Більшість з них покликані вирішувати задачу залучення молоді до занять фізичною культурою та спортом. Традиційна система організації фізичного виховання у вишах потребує перебудови, яка дасть можливість повніше реалізувати ціннісний потенціал фізкультурно-спортивної активності студентів.

Інноваційні процеси в системі фізичного виховання диктуються новими соціально-економічними умовами, соціальними запитами суспільства. Усвідомлення необхідності змін у ставленні людини до зовнішніх інформаційних впливів, прискорить формування зацікавленості університетської молоді до занять фізичним вихованням. Хоча останнім часом учені спрямували свої зусилля на оновлення і пошук шляхів формування культури здоров'я молоді, однак питання впровадження інноваційних технологій в систему фізичного виховання, ще чекає свого вивчення і удосконалення.

Приєднання України до Болонського процесу та перехід вишів до кредитно-модульної системи навчання, зумовлюють необхідність вивчення досвіду країн Європейського Союзу та аналіз роботи зарубіжних університетів, що спрямовані на виховання здорової, фізично-досконалої людини. Це переконує нас у необхідності визначення пріоритетних напрямів їх діяльності, виявлення ефективних форм і методів такої роботи та обґрунтування можливості впровадження зарубіжного досвіду в Україні. Саме досвід університетів Польщі (наших найближчих сусідів) та вивчення здобутків у цій сфері розкриє нам шляхи модернізації навчально-виховної системи.

Модернізація освіти в Україні потребує активного пошуку нових форм, методів та засобів навчання, спрямованих на вдосконалення навчального процесу та його інтенсифікацію, підготовку підростаючого покоління до життя в умовах ринкової економіки. «В сучасних умовах навчально-виховний процес студентів повинен бути спрямований на виконання нового соціального замовлення - формування самостійної ініціативної, творчої та здорової особистості» [1, с. 34].

Важливим також стає дотримання принципу самостійності який, на думку відомого польського педагога В. Оконя, включає постулати активності та свідомості. Науковець стверджує, що «треба враховувати як усі прояви природної схильності молоді до самостійної діяльності, так і свідоме створіння оптимальних умов для розвитку самостійності в діяльності та мисленні учнівської молоді» [3, с. 189].

Російський дослідник М. Мусакаєв, говорячи про удосконалення фізичного виховання студентів, вважає, що надзвичайно важливим є блок зв'язків між об'єктами та суб'єктами фізичного виховання. Так, інформаційні зв'язки дозволяють здійснювати обмін інформацією між педагогами та студентами [2, с.8]. Сьогодні одним із найефективніших каналів такого обміну стають інформаційні сайти університетів. У цьому контексті вважаємо доцільним звернутися до досвіду польських університетів.

Координують процес фізичного виховання в класичних університетах Польщі окремі структурні підрозділи - Студіуми фізичного виховання і спорту - SWFiS (*Studium Wychowania Fizycznego i Sportu*), які щорічно готують широкий спектр пропозицій щодо спортивних, тренувальних та оздоровчих занять в межах занять з фізичного виховання для університетської молоді. Заняття з фізичного виховання проводяться також як спортивні секції при SWFiS Академічним Спортивним Союзом - AZS (*Akademicki Związek Sportowy*).

В класичних університетах Польщі запроваджена інтернет-система USOS – Університетська система обслуговування студентів (*Uniwersytecka Systema Obsługi Studiów*), яка надає всю інформацію про заняття з фізичного виховання, секції, умови запису на них, кількість місць в групах, розклад, умови отримання заліку, новини тощо (тільки запис в USOS дає змогу зарахування семестру з фізичного виховання) [4, 5, 6,].

Створення спеціальних інтернет-сторінок, які висвітлюють питання організації процесу фізичного виховання в університетах підвищує якість процесу формування фізичної культури студентів.

Записатись на заняття з фізичного виховання можна шляхом «жетонової реєстрації» (rejestracji żetonowej). Інформація з цього питання надається на спеціальній інтернет-сторінці в програмі «Rejestracji żetonowej» на сайтах SWFiS університетів. Студентам пропонуються різновиди занять SWFiS, які включають в себе і нові екстремальні види спорту, і заняття, що проводяться англійською мовою. AZS пропонує секційні заняття. Тільки після узгодження з керівником секції студент буде зареєстрований в системі USOS [4].

Реєстрація на заняття відбувається в 3 тури. Терміни реєстрації суворо обмежені. Терміни запису на кожну секцію показані на сайті USOS. Відсутність за хворобою або від'їздом у період запису не звільняє від реєстрації через Інтернет у визначені дати. Студенти, котрі не записались на заняття під час активної реєстрації, незважаючи на причину, не можуть отримати залік [5].

Можна зазначити, що у багатьох інноваційних розробках, які запроваджуються у класичних університетах Польщі, пропонуються популярні види спорту, особливо нові, а іноді й екстремальні, найбільш цікаві молодому поколінню. І все це для того, щоб надати процесу фізичного виховання стрункості, оптимальності, плановості та ефективності.

Отже, впровадження інновацій в організацію навчально-виховного процесу з фізичного виховання дозволяє змінити ставлення університетської молоді до особистого здоров'я. Залучення студентів до занять завдяки комп'ютерним технологіям, надання самостійності в цьому питанні веде до:

- появи творчої активності;
- самовираження;
- затвердження гідності особистості.

Новітні технології в організації навчальної та виховної роботи можуть не тільки підвищити ефективність навчального процесу, але й посилити мотивації до занять з фізичного виховання, бажання вести здоровий спосіб життя, фізично розвиватись та вдосконалюватись.

Інтернет-ресурси повинні бути доступні як викладачу, так і студенту. Ефективність використання позитивного досвіду наших найближчих сусідів багато в чому залежить від активності та бажання викладачів українських вишів використовувати різноманіття педагогічного інструментарію, підключати прогресивні інформаційні технології, постійно модернізувати навчально-виховний процес.

Література

1. Горбунов С. А. Реализация инновационных подходов в системе физического воспитания / С. А. Горбунов, С. С. Горбунов // Теория и практика физической культуры. – 2010. - № 5. – С. 33 – 35.
2. Мусакаев М.Б. Инновационные процессы в управлении развитием образовательного учреждения физической культуры / М.Б. Мусакаев // Физ культура: воспитание, образование, тренировка. - 2008. - N 5. - С. 8-12.
3. Оконь В. Введение в общую дидактику [Текст] / В. Оконь. — М. : Вища школа, 1990. — 382 с.
4. Studium Wychowania Fizycznego i Sportu UW [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <http://www.wfisport.uw.edu.pl/index.php>
5. Rejestracja żetonowa USOS [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <http://rejestracja.usos.uw.edu.pl/>
6. Uniwersytety w Polsce [Електронний ресурс]: – Режим доступу: http://pl.wikipedia.org/wiki/Uniwersytety_w_Polsce#Uniwersytety